

Фаховий коледж економіки та управління
Національної академії статистики, обліку та аудиту

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.С. Директора ФКЕУ НАСОА

П.С. Корнієнко

25 березня 2021 року

ПРОГРАМА
вступних випробувань
з української мови для абітурієнтів
на основі базової загальної середньої освіти (9 класів)
зі спеціальностей: 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська
справа та страхування, 075 Маркетинг,
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»)

Затверджено Вченою радою НАСОА
протокол від 25.03.2021 року №6

Біла Церква 2021

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	2
ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ.....	3
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	6
КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ	7

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступних випробувань з предмета «Українська мова» для абітурієнтів розроблена на підставі Законів України «Про освіту» і Державного стандарту базової і повної середньої освіти.

Згідно з вимогами до прийому абітурієнтів для підготовки за освітньо - професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» на основі базової загальної середньої освіти вступні випробування з української мови здійснюються предметною екзаменаційною комісією.

Мета вступних випробувань з української мови:

- 1) виявити і оцінити рівень навчальних досягнень вступників;
- 2) оцінити ступінь підготовленості вступників до подальшого навчання у вищому навчальному закладі.

При написанні диктанту абітурієнти повинні знати: основні орфоепічні, орфографічні, пунктуаційні правила; морфологічні ознаки та синтаксичну роль частин мови; загальні відомості про просте і складне речення, однорідні члени речення, речення із вставними словами, відомості про відокремлені та уточнюючі члени речення, пряму мову. Абітурієнти повинні вміти: дотримуватися норм українського правопису; знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх; правильно писати слова з вивченими орфограмами; знаходити і виправляти орфографічні помилки; обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою вивчених правил.

Вступні випробування проводяться у письмовій формі. При підготовці до вступних випробувань абітурієнтам рекомендується користуватися літературою, список якої наведено у кінці програми.

Письмова робота (диктант) повинна бути акуратно і розбірливо написана ручкою на спеціально проштемпельованих аркушах формату А4 (виданих безпосередньо на початку випробувань). На кожному із аркушів абітурієнтом зазначається прізвище, ім'я та по-батькові.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1 Чергування голосних і приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Подвоєння і подовження приголосних.

2 Будова слова. Відомості про основу слова і закінчення змінюваних слів, про корінь, префікс, суфікс і закінчення як значущі частини слова; вивчені орфографічні правила.

3 Творення слів. Основні способи словотвору, правила переносу складних слів з рядка в рядок (односкладові частини складноскорочених слів та ініціальні й комбіновані абревіатури).

4 Склад лексики сучасної української літературної мови за походженням. Власне українські слова. Синонімічне багатство мови. Загальні відомості про лексичне значення слова, синоніми, антоніми, омоніми, пряме і переносне значення слова; особливості власне української лексики в порівнянні із запозиченнями.

5 Загальні відомості про українську фразеологію. Роль фразеологізмів у мовленні: фразеологізми та їхні різновиди (синонімічні, антонімічні).

6 Принципи українського правопису. Основні орфограми в коренях, префіксах, суфіксах: принципи розрізнення орфограм, загальні ознаки чотирьох принципів українського правопису.

7 Складні випадки вживання апострофа і м'якого знака. Групи знаків, співвідношення звуків і букв; правила вживання апострофа і м'якого знака.

8 Правопис іншомовних та складних слів. Правила написання іншомовних слів українською мовою та правопис складних слів разом, окремо і через дефіс.

9 Стилiстичні засоби морфології. Морфологічні засоби стилістики стосовно категорії роду, категорії числа, власних і загальних іменників, ступенів порівняння, стягнених і нестягнених форм, дієслівних категорій.

10 Поняття про синтаксис та його основні одиниці. Найважливіші відомості з синтаксису і пунктуації, основні одиниці синтаксису.

11 Прості двоскладні та односкладні речення. Будова простого двоскладного речення, види односкладних речень.

12 Тире між підметом і присудком: правила використання, тире між підметом і присудком, а також випадки, коли не ставиться тире між підметом і присудком.

13 Розділові знаки при прикладці . Правила відокремлення прикладки за допомогою дефіса, коми чи тире; визначення прикладки.

14 Однорідні члени речення. Відомості про однорідні члени речення: правила вживання розділових знаків при однорідних членах речення.

15 Розділові знаки при відокремлених членах речення. Використання розділових знаків при відокремлених та уточнювальних членах речення.

16 Звертання. Непоширені і поширені звертання; розділові знаки при звертанні.

17 Вставні слова та вставлені конструкції. Відомості про вставні слова (словосполучення та речення); найчастіше вживані вставні слова й словосполучення; вивчені пунктуаційні правила.

18 Типи складних речень. Складносурядні речення. Відомості про складне речення, види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами складного речення, особливості будови складносурядного речення; правила розстановки розділових знаків між простими реченнями в складносурядному.

19 Складнопідрядні речення. Відомості про складнопідрядні речення (у тому числі з кількома підрядними); види підрядних речень; правила вживання розділових знаків між частинами складнопідрядного речення.

20 Безсполучникові складні речення. Складні речення з різними видами зв'язку. Відомості про безсполучникові складні речення та будову складного речення з різними видами зв'язку: правила вживання розділових знаків між частинами таких речень.

21 Пряма і непряма мова. Цитати. Діалог. Будова речень з прямою і непрямою мовою, з цитатами; особливості діалогу.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ДИКТАНТ №1. Михайло Коцюбинський

Передусім справедливо вважається, що повісті і новели Михайла Коцюбинського підносять його до плеяди великих митців-психологів світової літератури, тоді як творець у слові краси природи Коцюбинський є чи не найбільша величина в українській літературі. Такі його перлини, як «На камені», «Тіні забутих предків» або «На острові», - це шедеври пейзажної літератури, цінність яких підвищується ще й тим, що до яскравості й барвистості вишуканого малюнку додається музичність, пестлива мелодійність стилю.

У пам'яті українського суспільства образ Коцюбинського як митця і майстра рідного слова буде тісно злитий з образом письменника – громадського діяча, що знав і любив життя, беручи активну участь у національному будівництві. Він глибоко вірив у збудження сил рідного народу. Це пробудження надихнуло творчі сили митця, допомогло проявити його любов до рідного краю у створених натхненною уявою образах, словах і думках. І ці образи, і думки, і слова такі прекрасні, повчальні і цінні, що ім'я Коцюбинського назавжди залишиться і в пам'яті його сучасників, і в історії української літератури, як одне з тих, що знаходять визнання й робляться незабутніми.

(164 слова. За С.Петлюрою)

Єременко О.В., Лупійчук А.В. «Збірник завдань з української мови. ДПА». Київ., «Освіта», 2021 р., 64 ст.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Глазова О.П. Українська орфографія: Навч. посібн. – Харків, 2004.
2. Дияк О.В., Прудка В.М. Довідник. УКРАЇНСЬКА МОВА 2-е видання для абітурієнтів та школярів... – Харків, Ранок, 2011.
3. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: Підруч. для 5 кл. – К.: Генеза, 2014.
4. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: Підруч. для 6 кл. – К.: Генеза, 2014.
5. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Генеза, 2015.
6. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: Підруч. для 8 кл. – К.: Генеза, 2016.
7. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Генеза, 2017.
8. Зубков М. Збірник диктантів для випускників та абітурієнтів з української мови. - Харків: СПДФО Співак Т.К., 2007.
9. Корицька Г.Р.Збірник диктантів з української мови 5-11.- К., Мандрівець, 2011.
10. Єременко О.В. Збірник завдань з української мови ДПА.- Освіта,2021.
11. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. — К. : Наук.думка, 2007. — 288 с.

КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ

Критерії оцінювання диктанту

Основною формою перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є текстовий диктант. Перевірці підлягають уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила та словникові слова, визначені для запам'ятовування; постановка розділових знаків відповідно до опрацьованих правил пунктуації; правильність оформлення роботи. Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою. Для екзаменаційного диктанту використовується текст, доступний для розуміння абітурієнтів на основі базової загальної середньої освіти. За обсягом тексти диктантів відповідають чинній програмі з української мови — містять 160 - 190 слів. Визначаючи кількість слів у диктанті, було враховано як самостійні, так і службові частини мови й вигуки.

Диктант оцінюють однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;
- помилка в слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, або в корені однокорених слів вважається однією помилкою; при підрахуванні ці помилки (скільки б їх не було) вважаються за одну;
- помилки на те саме правило, але в різних словах, вважаються різними помилками.

Виправляються, але не враховуються помилки, що спотворюють звуковий склад слова, наприклад "оперігати" (замість оберігати); "докша" (замість дошка).

При оцінюванні диктантів важливо також враховувати характер помилки. Серед помилок слід виділяти негрубі, тобто такі, які не мають істотного значення для характеристики грамотності, повторювані і однотипні помилки. Під час підрахування помилок дві негрубі вважають за одну. Одна негруба помилка не враховується.

До негрубих відносять такі помилки:

- 1) у винятках з усіх правил;
- 2) у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;
- 3) у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
- 4) у разі, коли замість одного знаку поставлений інший;
- 5) у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях *не хто інший, як; не що інше, як; ніхто інший ні; ніщо інше не...*);
- 6) у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або порушенні їх послідовності;
- 7) при заміні українських букв російськими.

Повторюваними вважаються орфографічні помилки в одному й тому ж слові, яке вживається декілька разів, або в корені однокорених слів. При підрахуванні ці помилки (скільки б їх не було) вважаються за одну.

Однотипними вважаються помилки на одне правило, якщо умови вибору правильного написання полягають у граматичних (*борються, ходить*) і фонетичних (*нісня, сміється*) особливостях слова. Кожна однотипна помилка обраховується окремо.

За наявності в контрольному диктанті більше п'яти поправок (виправлення

неправильного написання на правильне) оцінка знижується на один бал, але таке зниження не повинно призводити до незадовільного оцінювання роботи студента. Відмінна оцінка не ставиться за наявності трьох і більше виправлень.

Нормативи оцінювання диктанту

Бали	Кількість помилок	Бали	Кількість помилок
1	15-16 і більше	7	4
2	13-14	8	3
3	11-12	9	1+1 (не груба)
4	9-10	10	1
5	7-8	11	1 (не груба)
6	5-6	12	0